

Kar, perec és pite

Tudósítás Eufémiából

Bennszülöttek sokbahangzó elmondása szerint Eufémiában többször is megbukkott az igazszólás legendás rendszere. Ezt persze némelyikük úgy adja tovább, hogy forradalom tört ki, amely elsöpörte a hazugokat, mások szerint éppenséggel ellenforradalom borította föl a rendet. Ismét mások óvatosan úgynevezett eseményeket emlegetnek. Akadnak, akik hosszadalmasan válaszolnak a történeteket firtató kérdésekre, és köntörfalazásuk összelete valami ilyesmi: „a dicsőséges ellenforradalmi fölkelésben a nép megpróbálta elkergetni önmagát, de végül csak leváltania sikerült”. A legóvatosabbak válasz előtt többször körülpillognak, még a kabátjuk alá is bekukkantanak, majd zsebeiket is végigkutatják, majd olyan különös arckifejezést öltenek, mellyel mintegy elhatárolódnak önmaguktól, s valahogy a semmibe súgják, ajkukról szinte véletlenül elpottyantva a szót: VITI! Viszonyokat Természetesítő Igazgatóság! Ó igen! Egyesek szerint soha nem is létezett, csak a megtévedt hős ellenforradalmár hazafi csűrhe aljas képzeletében, akik viszont azt állítják, hogy az egész társadalmat átszötte besúgó-hálózatával, titkos tisztjeivel, kínzókamráival, kirakatpöreivel, és suttyomban végrehajtott kivégzéseivel. Az örökös jól értesültek egyszerűen csak *kálót* emlegetnek: a befogottak bizonyos százaléka egyszerűen nem bírta ki a VITI szakembereinek emberközeli intézkedéseit. E hitványak, miközben kikerülték életviszonyaik természetesítését, képesek lettek volna tetemükkel tévesztett közérzületet kelteni, ezért az ügyeletes VITI-parancsnok az esti mérlegkészítés után kiszólt a köztemetőbe, hogy a másnapra ásott sírok közül ennyit és ennyit mélyítsenek ki, s éjszaka oda nyert elhelyezést a természetes kiválasztódás vesztese. A gyászolók érte is fohászkothattak.

A hivatalos közlemények szerint a VITI-t régesrég fölözlatták. Többször is. Rebesgetik, hogy ennek ellenére virul és burjánzik. Vezérkara dönt a privateer*-ek kiválogatásáról, vagyis arról, hogy kik tehetik rá kezüket a közvagyonra, kik a sajtóra, ki kapjon kitüntetést, kit humanizáljanak furkósbottal, kit kellerezzenek az ügyészségen, kit sújtsanak milliárdos sikkasztásért fölfüggesztett bírói megrovással, kit galambfiókáért öt évvel kurtavasban – egyszóval őrzi a szabadságot, az egyenlőséget és a testvériséget, továbbá a törvényességet, az igazságosságot, a nyilvánosságot és a demokráciát. Utóbbit egyébként hajdan a Demokráciaelosztó fölügyelte, de állítólag az sem létezett, csak fecsegnek róla összevissza a habókos szittyák, akik azt állítják két köpés között, hogy a demokrácia sem létezett soha.

* Kalóz (angol).

Festőy Csont Tivadar nevű vénhedett, szakállas csavargó, aki Salvador Dalí Gyümölcsösökert című festményéről az összes szilvát lezabálta, azt állítja, hogy a VIII fő műve a rendőrangyalok sorozatgyártása. Az eufém emberek szívében rendőrangyalok ülnek, s onnan intézkednek. Állítását iszonyú bűzös durrogatással támasztotta alá, s közölte: a szilva már ilyen.

* * *

Az idei esztendőben pályázatot írtak ki a dicsőséges ellenforradalmi népfölkelés sikeres vérbe konszolidálása emléke világraszóló megünneplésének biztosítására. Ellyszamu Tibor nyert egy hajdani, sikeres heppening fölújításával. Az Eufémia alapítására tett első kísérlet alkalmából egyik őse világszám-előadást rendezett egy Dunapataj nevű faluban. A Volt egyszer egy vadnyugat című film szájhermonika számát élesben múlta fölül a reakciós paraszttokkal. Az illetők vonakodtak táplálékukat átadni neki meg a bőrkabátos Lenon fiúknak a fejlődés szolgálata végett. No, ebből a dologból kerekedett a híres vonakodás! A főtéri fákra vont paraszttok nyakát fönről kötél húzta, kezüket lenről gyermekeik vonták, akik közül egy sem hiányozhatott. Némi élelmet vesztek, ám életre szóló történelmi tapasztalatot nyertek a kicsinyek, hogy majdan talpkövei lehessenek az eufém humanizmusnak.

A főváros főterén került sor az ünnepi esemény biztosítására. Ott, ahol hajdan a világtörténelem legnagyobb hóhérének harminc méter magas szobra állott, ott nőtt ki az ezüstbitó-erdő. A várost fenyegető fémfalaxban pontosan annyi fényes acélbitót állítottak föl, amennyire a dicsőséges ellenforradalmi népfölkelés sikeres vérbe konszolidálása során fölvtontak, illetve á dehogytontak föl megtévedt hős ellenforradalmár hazafi bitangokat; mindenesetre a számokkal nem volt baj, sokkal inkább a vonakodókkal, akik megtévedt hős ellenforradalmár hazafi huligán mivoltuk ellenére valahogy túléltek a VIII akkori humanista és emberközeli intézkedéseit, a cölöpbe vert szögére vonást is, és most valahogy vonakodtak a művészi acélbitók alá állni, hogy képzeletben baljukkal megfogják barátaik, sőt, esetleg önmaguk hűlő-rángó kezét, s közben jobbal jattoljanak is a mosolygó fölvonókkal, akiknek mosolyáért az összes televízió kiszállandó volt a helyszínre. Javas Henrik, Savas Henrik, Vajas Henrik, Habos Henrik, Zabos Henrik mind.

Az előzmények pedig biztatást biztosítottak a haladó erők felé, miután a polgármester – éppen az ünnep perceiben – megnyerte rágalmazási pörét egyik ellenfele felé. Az illető ugyanis lebesúgózta őt, holott fölbesúgózni kellett volna – ha pislogott volna benne a tisztesség szikrája. A polgármester hajdan ugyanis nem holmi sutyi-mutyiként sündörgött a viszonyok természetesítése terén, hanem a főterén peckelt, ráadásul őrnagyi rendfokozatban! Nem egy, hanem száz darab beépített civil kontrollnak parancsolt, sőt, olykor, jutalmul, szagelszívóként is buzgólkodhatott magának az altábornagy elvtársnak a személyi vécéjében. A VIII-sek híresek voltak – már ha egyáltalán léteztek – elveikről, melyekben hű társak valának.

Már ha ez a szó jelent valamit.

– Melyik? – kérdezi honnan, honnan nem Béla bácsi.

A polgármester – terepjárójából integetve – ujjongó, igazságszerető demokratái vállán érkezett a helyszínre, miközben piros aszfaltszőnyeget biztosított elébe egy fürge gépezet, hiszen a főváros útjaiba a fejlődés és a városvezetői gondoskodás oly romantikus hegy-völgyeket biztosított, hogy azokon leginkább kőszáli kecskék szökdécseltek. Budapest lakói megőrültek ezekért az egyedülálló, világvárosi röghegységekért, s fájó szívvel látták be, hogy a díszmenethez más terep kell. De bizton számítottak a munkás hétköznapok eljövételére, amelyek ismét megtermik a maguk kátyúit, s ők újra otthon érezhetik magukat.

Az ezüstbitó erdő mellett fölállított tribünön haladó multikulti bébihorrorokon nevelt óvodások műsorral várták a polgármestert.

*Hóhér bácsi
Gyere ki,
Vár a meló ideki!
Kapsz tejet, vajjat,
Fürdeni is marad!*

Aztán táncrea perdültek:

*Bújj, bújj, buksi,
Bé a burokba,
Hadd szoruljon meg a giga,
Hadd rekkenjen benn a szufla,
Csüccs!*

A gyermekkert közepén hirtelen szárba szökken, majd kinyílt maga az óvoda-pedagógus és haladéktalanul szavalni kezdett:

Szabadság, szerelem

*Szabadság, szerelem,
E kettő kell nekem.
Szerelememért fölálldozom
életedet,
Szabadságért fölálldozom
Szerelemedet.*

Taps örvénylett végig a téren, még a racionalizálásba induló, nem versenyképes állampolgárok is összeverték tenyerüket, amennyire az egymással közvetlen kapcsolatban álló karpereceik engedték. Bizony szívesen fölálldoztak volna egyet-mást, ezt harsányan oda is kiáltották Táncos Furkénak, aki pártszínű sportöltözetben, kocogóknak öltözött testőrei gyűrűjében betrappolt a térre. Természetesen azonnal jól vizgázott emberségből, mert válaszolt nekik:

– Nektek is köszönöm a jó tanácsokat az almás pitéhez, a tészta receptjét már tegnap leírtam, a töltelékben a párolt fahéjas almához, ahogy egyébként sokan javasolták is, tettem darált diót, citromot és citromhéjat, egy kevés vaníliásucukrot, és miután az egész kihűlt, akkor, és csak akkor kevertem bele egy nagyon kevés rumot is.

– Ó, csak akkor, csak akkor... – lihegte kéjesen a tömeg. Még a zsebtolvajok is abbahagyták tüsténkedésüket addig, amíg az emlékezetükben fölpárálló rumocskát lenyelték.

– Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy ha politikusi teljesítményem is olyan jó, mint ahogyan sikerült tegnap ez a pite, akkor nincs okom izgulni, akkor nem lesz semmi baj.

– Ne légy szerény Furke, nincs neked mire! – kiáltották a népek. A meghatottság és a hála kövér könnyecskéket biztosított a szemük felé – még a versenyképességüket vesztett racionalizálásba menőknek, sőt, sziklaarcú kísérőiknek is. Megértették, hogy az ország jövője mindennél fontosabb, s ha most kitartanak, egyéni boldogulásukat is biztosíthatják.

Furke meg csak szökdelt, röpködött, fickándozott, csikósan ugrándozott mellettük!

Igen, így, pontosan ilyen keményen kell szembenézni az előttünk álló határtalan fejlődési lehetőségek gondjaival!

Furke, a nemzet villáma, érintőlegesen kezét fogott legalább hús karpereccsel:

– Ugye, hogy ez ígértük nektek?

– Ezt! Ezt! Hajszára, ezt!

– Egy komoly pártnak az egyik legfontosabb erénye a hitelessége, a szavahihetősége.

– Ezt szeretjük benned, Furke, ezt a szavahihetőséget! Ezért szavazunk rád örökké!

Furke könnyed intéssel elbocsátotta őket.

– Menjünk tovább a saját utunkon, barátaim!

A fekete egyenruhás őrző-védők megindították a racionalizálandók csapatát, s ugyanakkor személyes közreműködésükkel igazolták, hogy VITI tényleg nem létezik. A csapatukat például BIGE-nek hívták: Bátorság, Igazságosság Egyensúly. Semmi hivatal és hatóság és állami túlkapás. Furke egy darabig a menet mellett ügetett.

– Tele vagyok jóérzéssel és bizakodással, rendben fognak menni a dolgaink, nincs kétségem efelől.

Az integető kezeken optimistán csörögtek a karperecek.

– Vigyázzunk magunkra, vigyázzatok egymásra, húzzunk bele!

* * *

– Nóta! – Vezényelt a menetparancsnok, és a racionalizálásba indulók magára az eufém himnuszra fakadtak.

*Süvölt a zivatar
A felbős ég alatt;
A tél iker fia,
Eső és hó szakad.*

*Mi gondunk rá? mienk
A konyha szöglete.
Kegyelmes jó urunk
Helybeztetett ide.*

*S gondunk ételre sincs.
Ha gazdánk jóllakék,
Marad még asztalán,
S mienk dús maradék.*

*Az ostor, az igaz,
Hogy pattog némelykor,
Ám pattogása jó,
Mi több: ebsont beforr.*

*S harag multán urunk
Ismét magához int,
S mi nyaljuk boldogan
Kegyelmes lábait!*

Festőy Csont Tivadar és Andrásfia Bódog Salamon szagban erősen elütött egymástól, ugyanakkor hasonlított is. Tivadar úr emésztett szilva párát eregetett, Salamon úr pedig olyasvalamit, amit csak az tud elképzelni, aki szimatolta valaha egy XI. századi remete 1084 óta mosatlan condráját. Amiből egyébként aranyhímzés drótmaradványainak szálai kajlákodtak innen-onnan; rég elfeledve azt a mintát, amit hajdan követniök kellett. A vezeklés fokozása végett alattomosan karistolták viselőjük bőrét.

Az aszkézisről társalogtak az utca közepén ülve. Hármásban, bizonyos Béla bácsival, aki tőlük tisztes távolban foglalt helyet egy flaszterbuckán, a szélárnyékos oldalukon. Béla bácsi jókora vörösboros kristálykelyhet tartott a kezében, s azt emelgetve fejtegette, hogy aszkézis nélkül nincsen komolyság. Társai hallgattak, mert éppen gyakorolták: vezették befelé önmagukba a fényt.

A versenyképtelen állampolgárok menetoszlopa megtorpant a különös csoportozat előtt. A védő-őrzők élen haladó altisztje rájuk mordult:

– Tűnés innen!

A hármak összenéztek. Tűnhettek volna: nekik az ilyesmi jó ideje semmi, de ahogy összenéztek, úgy döntöttek, hogy maradnak. Lévéen őnékik az is semmi.

– Süketek vagytok, vén, hülye, kiba... satöbbik?

– Azok éppen nem – felelte Bódog Salamon úr, miután kivárta a hosszadalmas eufém baráti nyilatkozat végét. – Csak...

Egyelőre nem fejezhette be, mert az őrmesterszerűség teljes erejével emberközeli intézkedést biztosított feléje a gumibotjával, amitől azonnal kimarjult a válla, a könyöke, s amíg üvöltött kínjában, a pólai remete befejezte mondatát:

– ...nem akarunk visszaélni az erőnkkel.

Erre az összes feketeruhás nekik rontott ököllel, bakancssal, gumibottal, gépisztoly tusával, s hamarosan mind a földön fetrengett. Némelyiküknek kibicsaklott a keze, a legnagyobb főnöknek pedig hátranyaklott a lába feje.

Ez még nem lett volna semmi, ha hirtelenjében nem kezdenek el csititvecsattogva a földre potyogni a karperecek az Új Szabadság, az Új Bátorság és az Új Igazságosság kitüntettjeiről. Erre lett ám óbégatás! A versenyképességüket vesztek előbb szétugrottak, majd keresni kezdték az eddig előttük haladott társuk hátát, persze nem találták, akárcsak az Új Versenyképesség és az Új Szolidaritás Új Egyensúlyát. Közben rendvédelmi karpereceiket is meg kellett volna javítaniuk, mert mind szétestek, és a szentséglő parancsnok talpát is kellett volna nyalniok, ám az egyre iszonyatosabban bömbölt, úgyhogy be sem lehetett súgni neki, hogy bizonyos aljas bátor megtévedt ellenforradalmár bitangok szökni készülnek.

Sőt! Néhány egyén, aki nemcsak versenyképességét veszttette el, hanem éber öntudatát is, elszivárgott a mellékutcákba.

A három rémalak nyugodtan üldögélt. A BIGE-sek már lőtték őket, de Béla bácsi elmélázva kortyolgatta a borát, Salamon úr kissé elrévedve azt mondta, hogy a mennybe vezető tűz az önmehtagadás.

Az emberek pedig szégyenkezve toporogtak: most mi lesz, ó mi lesz, ha így találunk ránk?

* * *

Így találták őket, ám azonnal megpróbálták igazolni versenyképességüket, és egymást legázolva rohantak a kiérkező BIGE-sek elé, s egyszerre tettek hitet a szó és a cselekvés bátorsága mellett, hátha kiemelik őket a versenyképtelenek közül, és hátha beépített civil kontrollt csinálnak belőlük.

– Izzik bennük a hatalmi téboly! Nem érdekli őket sem a haza, sem az egyén, egyedül a siker, a hatalom bármi áron!

Egy magas, szőke nő, a reprezentatívnak mondott típusból, bizonyos Kóra, blúza felső gombját kipattintva szabad teret engedett a tehetségesnek és a sikeresnek. Lehajolt a széle-hossza egy BIGE-főnökhöz. Metró kapitány pipiskedés nélkül nyerhetett széles körű bepillantást a gyorsabb haladás felé.

– Mindent meg akarnak szerezni, mindent – suttogetta tüzesen.

– Fasiszták! Az egy árpádsávos, turulos bitang! – Félrecsúszott parókájú, bizonytalan nemű egyed szélesítette a főnök lehetőségeit, bár ki tudja – mi tagadás, elvette az omlatag kebelre nyíló kilátást. – Az, az a főfasiszta – bökdösött műkörmös ujjával Salamon felé. – Én láttam, a saját szememmel láttam őt turulozni!

– Gyilkosok, vérszomjas, hatalommániás gyilkosok! – Bőgte a hátranyaklott lábú előbbi parancsnok, akinek az ápolás-, illetve gondoskodásbiztosítás Új Rendszerében ugyan igazságosabbá tették a szociális szakellátás finanszírozását, mégis a következő egészségügyi reformig kellett várnia az orvosi segítségre – tekintettel a honi mentőszolgálat sikeres, reformdemokratikus racionalizálására is. Idejét elütdendő szívesen belebiztosított volna pár tucat golyót az útonülők belébe, ám

gépfegyvere üresen kattogott. Az esélyteremtő és az esélytelenséget megszüntető állam buzgalmából valakik lőttek a lőszerellátmánynak is.

A szőke az átláthatóság jegyében félrelökte a műkörmös-parókást, ám a kapitány – elutasítva az atyáskodó hatalom elvét – megkerülte a demokratikus patvarcodást, és a háromságos csoportozat felé vette az irányt. Előbb távolról szemlélte a különös férfiakat, aztán hiúzléptekkel csökkentette a társadalmi rétegtávolságot, majd hirtelen támadt barátsággal kezét nyújtott Salamonnak. Az előzetes jelentésekkel ellentétben semmiféle akadályba nem ütközött. Amúgy próbaképpen megszorította a fura fickó jobbját; ugyanis többszörös kokszbajnoka volt a súlyemelő válogatottnak a százhusz kilós súlycsoportban. Mintha vasúti sínt markolt volna.

– Ez nem Új Demokratikus! – kiáltotta rémulten.

– Bizony nem – ismerte el a kiugrott király.

– Hol itt az Új Méltányos Közteherviselés?

– Jó kérdés! Tényleg, hol?

Metró kapitány a háta mögé rejtette vétkes? ártatlan? csődtömeg? áldozat? hős? ellenforradalmár? kezét, s kissé hátra lépett.

– Velem jönnek önként?

– Magával? – kérdezte a földről Béla bácsi, és a decsi kékfrankos veres prizmájában pajkosan sokszorozta a kapitány minden irányban demokratikus alakját.

Festőy Csont Tivadar talált egy szilvamagot a szájában, s kiköpte.

Az egészséges BIGE-k tisztes távolságban ólálkodtak körülöttük. Egyikük tudta, hogy mivel tartoznak egymásnak a különböző nemzedékek. Hiszen nem várhatunk többet az utánunk jövő nemzedéktől, mint amennyit mi adunk az előttünk járó generációnak. Gumibotjával biztosított egy költségmentes érzéstelenítőt az előző parancsnok felé, aki ettől szépen elájult, és a továbbiakban csöndben maradt.

– Szélesítjük a helyben születő döntések körét? – tapogatózott óvatosan a kapitány.

– Miattam! – vont vállat Tivadar festő, és Baalbekből szerzett magának egy érett fügét. Amolyan lottyadt, possadósat, azt szerette a legjobban: – Téli van, kérem, nappal. Például a szőlő úgyszólván tiszta, eleven világosság, pompás, pompás, de mi tagadás, kissé híg! Viszont a fügében a ragyogás testté lőn! Nemdebar, kapitány?

Metró kapitány krákogott, kihúzta magát, majd hivatalos hangon kijelentette:

– Az a vád maguk ellen, hogy fasiszta összeesküvést szöttek az Új Eufémia Új Haza és Új Haladás Úgy Egyensúly Új Nemzeti Fölemelkedés Új igazságosság Új Bátorság Új Kiigazítás Új Reform Új Fejlesztések...

– Új hagyoma – sóhajtotta élveteg aszkéta kettős tudatával Festőy Csont Tivadar.

– Új fokhagyma! – tódított Béla bácsi. – Tudja maga, hogy milyen fölséges a húsvéti sonka mellé új fokhagymát harapni? Apránként, az egészet! Fölfalni a zsenge zöldjét is!

A fölséges szóra Salamon úr kegyesen biccentett, a kapitány viszont fölháborodott:

– Szóval fasiszták?

– Dehogyan tudja! – Béla bácsi legyintett a festőre. – Hiszen maga vegetáriánus! Honnan is tudhatná!

– Tagadják? A turulozást? Az Árpád-sávozást?

– Isten őrizze! – szabadkozott Salamon. – Egy percre sem!

– Szóval beismeri.

– Naná!

– Ki adott rá engedélyt?

– Ki tiltotta meg? – kottyantotta közbe Béla bácsi.

– Én kérdezek! – Metró kapitány előkapta a háta mögötti száműzetéséből vaskezét, aztán mégiscsak biztonságba helyezte. – Ki engedte meg magának?

– Nekem? – kerekedett ki Salamon amúgy keskeny, sőt, kissé ferde vágású szeme. – Ki engedhet vagy tilthat meg nekem bármit Teremtő Uramon kívül? Az én családom kétezer éve vagy még régebb óta jár a turul nyomában. Tudja miért? Olyant mondom, amit talán képes fölfogni. Ahol dús a legelő, ott sok fűmag terem. Ahol sok a mag, ott bőven él a pocok. És a turul szereti a pockot. Járt magy általában iskolába, kis pocokom? – Előre lépett, sasorra cimpái kitágultak.

A kapitány ijedten bólogatott.

– És tanult ott valamit? Van sejtelme az én családomról? A hazájáról?

– A Napról? – emelkedett egy ujjnyival a föld fölé Festőy Csont Tivadar.

– Önmagáról? – Béla bácsi is föltápázkodott. Borát kihörpintette.

– Én...

– Önmagáról és a fasiszusról? Édes kettejükről? – Béla bácsi poharát a kapitány mellének szögezte. – Tudja mi a fasiszus? Ugyanaz, mint a bolsevizmus: kísérlet a totális élethuzugság megvalósítására; az, amit mond, és az, amit tesz, egyetlen ponton sem érintkezik. Ugye?

– Kis pocokom, kis pocokom! – csóválta a fejét Salamon.

Béla Bácsi folytatta.

– Tudja egyáltalán, hogy mikor fasiszta ön? Amikor eszik? Amikor a babájával van? Vagy amikor kakál? Nem, akkor fasiszta ön, amikor fél! – Poharát körmével megcsöndítette, és egy csöpp kékfrankost pottyantott a kapitány fekete kabátjának hajtókájára. ☒